

TCU Globe Gateway : เว็บไซต์รวบรวมและจัดเก็บแหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีของไทย

จุฑารัตน์ นกแก้ว*

นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย ตลอดจนนักวิชาการหลายท่านที่ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต อาจเคยพบคำเหล่านี้ปรากฏอยู่บนเว็บไซต์ เช่น Open Educational Resource-OER, Free and Open Online Resource, Open Learning Object, Open Content, Open Access Scholarly Resources เป็นต้น และหลายท่านมีการนำข้อมูลจากเว็บไซต์เหล่านี้ไปอ้างอิงในงานเขียนวิชาการไม่มากนักน้อย โดยท่านอาจไม่ได้ทราบหรือสนใจว่าเว็บไซต์เหล่านี้ต่างกับเว็บไซต์หรือแหล่งวิชาการอื่นอย่างไรและเป็นแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงไร เพื่อให้ได้ทราบและได้ใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์เหล่านี้ จึงขอให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับเว็บไซต์ที่มีคำเหล่านี้ปรากฏ และขอแนะนำ TCU Globe Gateway : ระบบสืบค้นทรัพยากรการเรียนรู้นานาชาติ ซึ่งเป็นเว็บไซต์รวบรวมและจัดเก็บแหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีของไทย การนำเสนอข้อมูล จะใช้คำว่า เว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรี เมื่อกล่าวถึงหรือเรียกเว็บไซต์ที่มีคำเหล่านี้ปรากฏ

เว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรี เป็นเว็บไซต์ที่พัฒนาหรือผลิตโดยสถาบันการศึกษา สมาคมวิชาชีพ ตลอดจนองค์กรไม่แสวงกำไรที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึง สืบค้น ได้อย่างเสรี/ฟรี สิ่งนี้แตกต่างจากการเผยแพร่ผลงานวิชาการในอดีตที่จะมีค่าใช้จ่ายและมีการควบคุม จำกัดการเข้าใช้เฉพาะผู้ที่บอกรับเป็นสมาชิก เว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรี นับเป็นแหล่งสารสนเทศที่ทรงคุณค่า เนื่องจากผลิตโดยองค์กรการศึกษา สารสนเทศที่จัดเก็บส่วนใหญ่เป็นผลผลิตที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ (peer review) อีกทั้งมีการรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำเมตาดาตา หรือ ข้อมูลของข้อมูล(meta data) ที่มีการระบุผู้สร้างชิ้นงาน (creator) แหล่งที่มา ชนิดของทรัพยากร สาขา หรือ หัวเรื่อง รูปแบบเอกสาร เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและสืบค้นได้เฉพาะและตรงความต้องการในเวลาที่ต้องการ

ปัจจุบัน มีเว็บไซต์มากมายที่เป็นเว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากมาย ผู้ใช้สามารถสืบค้น ค้นหาเว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีเหล่านี้ผ่านเครื่องมือช่วยสืบค้น (search engines) เช่น Google , Yahoo เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การสืบค้นผ่านเครื่องมือช่วยค้นเหล่านั้น นอกจากผู้ใช้จะต้องใช้เวลาในการค้นหาเป็นเวลานาน และได้ผลการค้นออกมาเป็นเว็บไซต์จำนวนมากก็ตาม ยังไม่สามารถประกันได้ว่า ผู้ใช้จะได้เว็บไซต์ที่จัดเก็บสารสนเทศที่มีคุณภาพ สามารถนำไปอ้างอิงในงานวิชาการได้หรือไม่จากเว็บไซต์จำนวนมากเหล่านั้น ดังนั้น เพื่อให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพจากเว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะสถาบันในต่างประเทศ จึงมีการรวบรวมแหล่งสารสนเทศวิชาการ งานวิจัย แบบเปิด/ฟรี โดยนำมาจัดเก็บรูปคลังความรู้ หรือ คลังข้อมูล (Repository) เช่น Open Educational Resource Repositories, Learning Object Repositories, Learning Resource Repositories, Digital learning Resources เป็นต้น ตัวอย่างของเว็บไซต์ที่รวบรวมและจัดเก็บแหล่งความรู้

วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรี เช่น WOU OER Repository คลังรวบรวมแหล่งการศึกษาแบบเปิด เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยของ Wawasan Open University , GLOBE (Global Learning Objects Brokering Exchange) องค์กรที่ทำหน้าที่เป็นคลังข้อมูลวัสดุการเรียนรู้ (learning object) ในลักษณะร้านค้าครบวงจร (one stop shop) ทำหน้าที่เป็นองค์กรโบรกเกอร์ (broker organization) สำหรับสมาชิกในการแลกเปลี่ยน แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ทั่วโลก MERLOT (Multimedia Educational Resources for Learning and Online Teaching) ที่เป็นคลังข้อมูลวัสดุการเรียนรู้ สื่อประสมเพื่อการสอนออนไลน์ เป็นต้น

ในที่นี้จะขอแนะนำ TCU Globe Gateway : ระบบสืบค้นทรัพยากรการเรียนรู้นานาชาติ TCU Globe Gateway เป็นระบบเชื่อมต่อเว็บไซต์แหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรีของไทยจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาโดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สารสนเทศที่ได้จากการค้นหาเป็นสารสนเทศฉบับสมบูรณ์ (full text) ภาษาอังกฤษ ไทย และภาษาอื่น ตามเว็บไซต์ที่รวบรวมจัดเก็บ

การเข้าถึง : <http://globe.thaicyberu.go.th>

การค้นหา : ผู้ใช้สามารถระบุคำค้นเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษได้ โดยระบบมีการจัดทำทางเลือกในการค้นหาไว้หลายทางเลือก ดังนี้

แหล่งที่มา (providers/Sources) หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรที่ผลิต สร้างหรือเผยแพร่สารสนเทศ เช่น OER Commons, MERLOT (Multimedia Educational Resources for Learning and Online Teaching), LER (The Learning Resource Exchange) TCU (Thailand Cyber University) The Open University เป็นต้น

ผู้สร้างงาน/ผู้ผลิต (Creators/Authors) เช่น สำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน , The Open University,

ประเภทสารสนเทศ (type) เช่น thesis, article, research reports, teaching publication, case study, syllabus, วารสารของหน่วยงาน, เอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น

รูปแบบสารสนเทศ (format) เช่น text, application/pdf, graphics-photos, audio, visual video, lesson เป็นต้น

สาขาวิชา/หัวเรื่อง (subject) เช่น science, physical, Social science เป็นต้น

ผลการค้น : ผลการค้นหาคะปรากฏอยู่ในรูประเบียบ ประกอบด้วย ชื่อแหล่ง/สารสนเทศ (title) การเชื่อมโยงเว็บไซต์ เพื่ออ่านเอกสารฉบับเต็มหรือ เข้าถึงรายละเอียดของสารสนเทศ (online) ประเภทสารสนเทศ (type) ภาษา (language) คำอธิบายเนื้อหาโดยสรุป (description) ตัวบ่งชี้ที่เป็นที่อยู่ของเว็บไซต์ (identifier) และ แหล่งที่มา (source) ดังตัวอย่าง

Title:	Online Courses: Teaching and Learning Online
Online:	http://pbl-online.org/online_courses.htm
Type:	Online Course
Language:	en
Description:	Teaching and Learning Online portion of the PBL-Online site. Here you will find materials designed to guide the planning and instruction of online courses in Project Based Learning.
Identifier:	http://pbl-online.org/online_courses.htm
Source:	MERLOT

TCU Globe Gateway : ระบบสืบค้นทรัพยากรการเรียนรู้นานาชาติ นับเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวม และจัดเก็บแหล่งความรู้วิจัยและวิชาการ แบบเปิด/ฟรี ที่เหมาะสมกับนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย ตลอดจน นักวิชาการที่ต้องการค้นหาข้อมูลทางวิชาการ งานวิจัยทั่วไปและข้อมูลวิชาการด้านการศึกษาทางไกล ตลอดจน การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการนำไปใช้เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ของผู้เรียนในระบบการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (eLearning)

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ระบบสืบค้นทรัพยากรการเรียนรู้นานาชาติ
เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2556, จาก <http://globe.thaicyberu.go.th>

The California State University. **MERLOT Multimedia Educational Resources for Learning and Online Teaching**. เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2556,
จาก <http://www.merlot.org/merlot/index.htm>

GLOBE (Global Learning Objects Brokering Exchange). เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2556, จาก
<http://globe-info.org/>

The Wawasan Open University. **WOU OER Repository**. เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2556, จาก
<http://eprint.wou.edu.my/>

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อ หน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล ฝ่ายบริการสนเทศ
สำนักบรรณสารสนเทศ โทร 7487 E-mail: jutharatstou@gmail.com

---

* บรรณารักษ์ชำนาญการ หัวหน้าหน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล ฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณสารสนเทศ